

Ordføreren for forespørgerne (J. O. Krag): Det er et år siden, vi sidst havde markedsdebat her i folketinget. Ved den lejlighed fik den daværende regering bemyndigelse tilsammen med Storbritannien at søge medlemskab i fællesmarkedet, i EEC. I de 12 måneder, der er forløbet siden da, er der sket ting, der påvirker, at mange markedspolitiske vurderinger må ændres. Der er dels indtruffet en stilstand i de europæiske forhandlinger, dels er der sket et fremstød på det nordiske samarbejdes område. I den anledning har de politiske partier bedt markedsministeren give en redegørelse her i tinget om den markedspolitiske situation.

Økonomiministeren og ministeren for nordiske anliggender samt europæiske markedsanliggender (Nyboe Andersen): Det er, som hr. J. O. Krag sagde, et år siden der var markedspolitisk debat her i folketinget. Den 11. maj 1967 gav tinget efter en daglang debat sin tilslutning til, at Danmark indgav fornyet ansøgning om dansk medlemskab af De europæiske Fællesskaber samtidig med Storbritannien.

Situationen i dag er unægtelig en anden end dengang. For et år siden kunne vi med tilfredshed notere, at der var sket en så betydelig udvikling i Storbritanniens holdning til Europa, at den britiske regering med overvældende flertal i parlamentet besluttede på ny at søge medlemskab af fællesmarkedet. Denne udvikling og den britiske regerings historiske skridt blev hilst med stor tilfredshed i andre europæiske lande. Siden da har vi imidlertid været vidne til et begivenhedsforløb, som alvorligt har skuffet de forventninger, vi havde for et år siden.

Samtidig med Danmark og Storbritannien indgav Irland fornyet ansøgning om medlemskab; et par måneder senere fulgte Norge efter, og Sverige anmodede om forhandlinger om tilknytning til fællesmarkedet i en form, der var forenelig med svensk neutralitetspolitik. De seks blev således på ny stillet over for det fundamentale spørgsmål, om markedsplittelsen i Europa skulle overvindes gennem en bred udvidelse af fællesmarkedet. Det var naturligt, at de følgende måneders debat inden for fællesmarkedet koncentrerede sig om dette spørgsmål, og ved udgangen af september måned afgav Kommissionen en udtalelse om spørgs-

målet. Kommissionen beskæftigede sig i denne udtalelse indgående med de problemer, der rejser sig ved en udvidelse af fællesmarkedet; den konkluderede klart, at problemerne kunne overvindes, og at der burde optages forhandlinger med de ansøgende lande med henblik på at finde en ordening. De vigtigste vanskeligheder var efter Kommissionens opfattelse Storbritanniens økonomiske situation, herunder især landbrugets indpasning og problemerne omkring den britiske betalingsbalance og pundets internationale stilling.

Under de seks' drøftelser i de følgende måneder støttede de fem medlemslande Kommissionen, medens Frankrig gik imod optagelse af forhandlinger med Storbritannien, uanset at man fra fransk side erklærede, at man ikke havde principielle indvendinger mod britisk medlemskab. Situationen tilspidsedes, og den 19. december konstaterede fællesmarkedets ministerråd, at der ikke kunne opnås enighed mellem medlemslandene om at optage forhandlinger om medlemskab med de ansøgende lande.

Alle de lande, der havde søgt medlemskab, herunder Danmark, gav udtryk for betydelig skuffelse over dette resultat, idet de samtidig tilkendegav, at deres ansøgninger fortsat stod ved magt.

Inden for de seks var forholdet til de ansøgende lande dog ikke dermed uddebatteret. Sagen bibeholdtes på dagsordenen i Bruxelles, og i de første måneder af 1968 er der udfoldet en betydelig aktivitet i de fem medlemslande for at finde frem til ordninger, der midlertidigt kunne træde i stedet for optagelse af forhandlinger om medlemskab. Der er udkastet forskellige tanker herom, som i alt væsentligt falder i to hovedgrupper, nemlig forslag om konsultationsordninger og forslag om konkrete handelsarrangementer.

Det er især Beneluxlandene og Italien, der går ind for gennemførelse af konsultationsordninger med de ansøgende lande, hvor man kan fortsætte drøftelserne af disse problemer i forbindelse med medlemskab, drøfte det videre arbejde inden for fællesmarkedet og visse problemer uden for Romtraktaten, som f. eks. teknologisk samarbejde. Tyskland har fremført tanken om konkrete handelsarrangementer, der skulle indebære gradvis afvikling af handelskrankerne inden for industrisektoren kombi-